

De kvinnliga attributens krånglighet

Men har ni inte såna med snören som man drar i och spänner åt? frågade jag expediten. "Nä", sa hon. "Här har vi inte sådana", och jag fattade ju att jag tydligen hade frågat efter någon erotisk grej.

Det var på underkläderavdelningen, som jag normalt försöker undvika så gott det går eftersom jag blir knäckt av alla stringtrosor som hänger i slamsor överallt och som folk förväntas klä sig i - måste man faktiskt hämta sina ideal just från porrfilmer... Och jag blir deppad av att det är svårt att hitta underkläder som inte formar och puffar och pushar och lyfter och varför ska de nödvändigtvis skära in mellan skinkorna?

FAST SNÖREN ska det såklart vara i en korsett hade jag trott, man har ju sett kostymfilmer där damerna drar varandras korsetter spända. Nå: Jag kan berätta att den där snörtiden är förbi, nu får man bara slattriga grejer med plastskenor och stoppning där bröstet ska sitta.

Men jag var illa tvungen att skaffa den där korsetten för jag ska ha på mig en finklädd och så fina klänningar som den ikläder sig ingen kvinna utan korsett sa sömmerskan. Det är bara att välja mellan att ha korsetten insydd i klänningen eller att ha den på kroppen - min klänning har ingen insydd, så skeden i vacker hand bara.

NERVÖST TRÖSKADE jag mig igenom samtliga stadens underkläderaffärer och alla korsetter var det något fel på, eller så var de för dyra. Underkläder är så vansinnesdyra att det är svårt att begripa det, men man vänjer sig fort och plötsligt känns hundrafemti euro för lite spets och konstfäber som ett toppenerbjudande. Den där spetsen kommer ju från Italien... Frankrike... där är kvinnorna kvinnor så där borde man ju veta hur en kvinna ska se ut om hon vill vara en kvinna...

Och det är så konstig stämning i de där affärerna för överallt hänger bilder på skönheter som gör reklam för de där produkterna och skönheterna ser inte alls ut att vilja sälja nånting till mig, de trular och putar och suger med blicken och ser ut att vilja sälja jag vet inte vad åt mannen på gatan - men åt mig? Nej. Vad gör jag där alls.

MAN GÅR MED på den där överenskommelsen till slut. Man skakar hand med den konstruerade lyxkvinligheten trots att man kanske inte vill egentligen. Och sen vill man fast man kanske inte vill, för man vill ju trots allt gärna vara snygg, och senare samma vecka går man in i en skoaffär och ser skorna som kommer att göra en lycklig för resten av livet.

När slussen en gång för alla står öppen så forsar det in grejer med en väldig fart. Så man står där i sina slitna jeans och sunkiga känslan kommer och man tänker: där är de röda skorna med klack som jag de facto drömt om i hela mitt liv. Och man betalar vad som helst för att få de där skorna, för de har dessutom strasshjärtan och det blir anti- och pro-känslor i en enda röra och dom har musik på ganska högt i skobutiken, man blir lite stressad och man vet att man dör direkt om man inte får de där skorna. Man vet att man utan skorna där kommer att helt enkelt dö.

NÅGRA DAGAR efter skoköpet gick jag med mina röda strasshjärtade på en trottoar i Åbo, och det som hände var att jag snubblade på ett seriefigursaktigt sätt, helt handlost föll jag och fick sedan handen i bandage och läkaren misstänkte att ett litet ben som heter båtbenet kunde vara sönder eftersom handen var abnormt stor och blå och svullen.

Det var inte skornas fel att jag snubblade, jag lovar. Klacken är inte speciellt hög och de är inte på något sätt krångliga att gå i. Men jag skämdes mera för att jag hade snubblat när jag hade de här skorna än jag skulle ha gjort om mina skor hade varit mer sakliga. En lady i röda glittriga skor snubblar inte pladask mitt på ljusa dagen på en vanlig trottoar. Det är för komiskt, det var ett straff. Man ikläder sig icke röda skor med strass ostraffat. Jo jo, det fattar man.

MED HANDEN i paketet och vemodet hängande över hjässan satt jag och tittade ut genom fönstret i mitt hem. På andra sidan gatan kom en donna gående, hon hade hellång, brutalsnäv kjol och de högsta klackar jag någonsin sett. Varje gång hon passerade något som blänkte iakttog hon sin egen spegelbild. Full av skräck följde jag henne med blicken tills hon försvann runt hörnet till Kaptensgatan. Om donnan hade snubblat skulle hon inte ha kunnat ta sig upp. Hon skulle ha legat som en mask i sina klackar och sin snäva kjol.

DET VAR INGET brutet i handen sen, bara någon muskel som hade fått sig en ordentlig smäll. Men jag har vågat ha de röda skorna bara en gång sedan snubbelolyckan, och då tvekade jag fram riktigt försiktigt med blicken i marken för att upptäcka eventuella faror i trottoaren.

Det slog mig att jag kanske ändå inte kommit så långt från stadiet då jag likt andra fyraåriga flickor hasade omkring i mammas högklackade och draperade mig i sjalar och hade strumpbyxor på huvudet. Detta med de kvinnliga attributen är så komplicerat. En hel vetenskap att ha koll på är det. Ska man bli riktigt bra på det får man ha det som ett heltidsjobb.

ANNA FRIMAN

Paddling är ett bra sätt att komma närmare naturen.

Interregionalt samarbete kring miljövänlig turism

Skärgårdsleden samlar friluftsfolk och företagare

Yrkeshögskolan Sydväst fungerar som drivkraft i Interreg III A Skärgårdsleden-projektet Skärgårdsleden som nyligen lanserade sin egen internetportal www.skargardsleden.com. Projektet är ett samarbete mellan tre regioner där Åbolands skärgård och västra Nyland bildar en region som får sällskap av Åland och Roslagen i Sverige.

Projektets syfte är bl.a. att på ett miljövänligt sätt utveckla turismen i skärgården från Kyrklätt i öster till Roslagen i väster och på samma gång engagera företagarna där. Bed & Breakfast-företagaren Calle Lindström i Bromarf är en av fem västnyländska företagare som gått med i projektet till den mån att deras verksamhet presenteras på Skärgårdsleden internetportal.

– Internet är ett kostnadseffektivt marknadsföringssätt som jag verkligen tror på. Jag vågar påstå att nittio procent av våra kunder redan nu har hittat oss via nätet, säger Lindström.

SOM PROJEKTLEDARE i regionen Åbolands skärgård-Västnyland och som ansvarig för projektet i sin helhet fungerar Ann-Louise Erlund på Yrkeshögskolan Sydväst.

– Projektet bygger egentligen vidare på ett tidigare Interreg-projekt vars tanke var att grunda en vandrings- och cykelled från Stockholm till S:t Petersburg.

Fr.o.m. början av 2002 fram till 2004 har projektet Skär-

gårdsleden levt i ett uppbyggnadsskede. Sedan följde en inventering av möjligheterna till vandring, paddling, cykling och ridning i de finländska och svenska skärgårdsområdena.

– Vi kunde konstatera att det finns mycket att göra i de tre regionerna för att förbättra omständigheterna för vandring som vi speciellt fokuserade på. Vad vi hittills fått till stånd är en färdig led mellan Åland och Roslagen. I Västnyland är en friluftsled under planering och i Kimito väntar man på finansiering för en sådan.

SEDAN GJORDES EN inventering av företagen på området, av sådana som t.ex. erbjuder boende, mat eller transport.

– Vi fick en bra bild av företagarnas verksamhet. Många är på väg med, det kommer fler dagligen. Vi är dock något försena-

de med websidan så tidpunkten är inte den bästa för att samla in företag och deras uppgifter.

Projektet pågår t.o.m. den 30 september 2007.

– De inblandade kommer att träffas i september för att diskutera detaljerna kring fortsättningen efter 2007. De stora linjerna är redan dragna. Huvudsaken är att de tre regionerna drar åt samma håll.

VARUMÄRKET Skärgårdsleden marknadsförs i projektet som en destination för friluftssintresserade människor. Paddling, cykling, vandring och ridning är alltså några av de aktiviteter som saluförs. För Lindströms vidkommande, liksom för Paddlingsfabriken, ett Gullöföretag som också figurerar på internetportalen, är det i första hand paddling som kommer på fråga.

För Calle Lindström, skärgårdsföretagare, är samarbete en överlevnadsfråga. FOTO: LARS ÖSTERBERG

– Vi har underleverantörer som vid behov förser oss med kajaker. Jag tror att paddling är något som är på kommande. Med kajak eller kanot kommer man närmare naturen än med en större båt.

Lindström påpekar att friluftsliv inte nödvändigtvis måste innebära frenetisk aktivitet.

– Jag brukar skämtsamt säga att vi kan erbjuda de bästa möjligheterna till att göra absolut ingenting. För endel människor är stillhet och ren luft det viktigaste.

EN AV ORSAKERNA till att Lindström gick med i projektet är att han ser samarbete som en självklarhet och som en överlevnadsfråga. Redan nu samarbetar han med ett tack vare havet för honom närbeläget företag i Kimito.

– Vi företagare i den här landsändan verkar sky samarbete. Man stirrar blindt på konkurrens fördelar och är rädd för att samarbetspartnern gynnas mer fastän sanningen är att alla gynnas i längden. Det finns flera exempel på att mångfald ger bättre förutsättningar för alla. Se bara på bilfirmorna i Horsbäck eller restaurangerna i Östra hamnen i Hangö.

Han hoppas därför för egen del på fler inkvarteringsmöjligheter i Bromarf men också på ett ökat antal företag på www.skargardsleden.com.

– Folk vill ha alternativ för att kunna jämföra. Om alternativ inte finns söker man sig någon annanstans.

KRISTOFFER NÖJD